

SAMOBORSKI LIST

Biblioteka
1. u Knjižnica Kr. sveučilišta ZAGREB

GODINA XXXIX. U SAMOBORU, 1. TRAVNJA 1942. BROJ 2

Godišnjica Nezavisne Države Hrvatske

Proslava prve godišnjice osnutka Nezavisne Države Hrvatske izvršuje se u novom duhu, koji je Poglavlak unio u život hrvatskoga naroda. To je duh rada i stvaranja, reda i ozbiljnosti, duh trajnih i neprekidnih djela, koja su mladoj državi potrebna, da nadoknadi ono, što je zapušteno godinama, te da se iz razvalina i pustoši prošlosti izgradi bolji život hrvatskome narodu.

Proslava će prve godišnjice hrvatske državne nezavisnosti biti proslava novih djela i napora čitavog naroda za unutarnju obnovu i izgradnju mlade države. Tako će biti danas i u budućnosti, jer se samo na radu i neprekidnom naporu čitave zajednice osniva pravedniji bolji život sadašnjeg i budućeg pokoljenja.

Načela novog poredka, na kojima se osniva život Hrvatske, a na kojima će se osnivati i život nove Europe, traže od svih naroda mlade Europe povećan rad i proizvodnju, kao prvi uvjet za stvaranje budućeg, boljeg i pravednijeg života.

Kad je takav rad bio potreban velikim narodima, koji su daleko napredniji u svom razvitku od manjih naroda, onda je razumljivo, da će ta načela osigurati uspon i manjim narodima, koji svoj život na njima utemeljuju. Po duhu novih načela, na kojima je utemeljen život Hrvatske, neprekinut rad na njezinoj obnovi i usponu, glavni je životni program sadašnjih i budućih pokoljenja.

To je zadatak koji se ima izvršiti, jer se bez njega ne može ni zamisliti bolji i pravedniji život u domovini. Bez tehničke izgradnje Hrvatske, koja će se lako provesti po novom čovjeku, koji je prihvatio i razumio smisao novog poredka, sva će Hrvatska naći potrebne uvjete za život, a u domovinu će se vratiti i iseljena Hrvatska i naći mogućnost života i razvitka.

Poglavlak i ustaški pokret, unoseći načela ustaškog pokreta u hrvatski život, uočili su odmah sve temeljne potrebe hrvatskog naroda i preduvjete za njegov obstanak i buduću bolji život. Ta načela nisu teorija pojedinca, koja sa životom naroda nema sveze. Ideje novog poredka nisu prihvaćene radi nasliedovanja bilo koga, nego te dno radi životne potrebe hrvatskoga naroda.

Po načelima ustaške revolucije, koja se provodi u čitavom životu hrvatskoga naroda i po kojoj se oblikuje život hrvatskog čovjeka, jedino je moguće u kratko vrijeme osigurati sretnu budućnost hrvatskom narodu.

Hrvatski narod, probit ustaškim načelima, proslavit će i prvu godišnjicu uspostave Nezavisne Države Hr-

vatske na ozbiljan način, razmišljajući o potrebama svoje domovine i donoseći zaključke, kako bi se što prije domovina obnovila, izgradila i osigurala, te uklonili ostatci pustoši, koje je tuđin u njoj ostavio.

Radi toga će se u svim općinama, gradovima i mjestima održati svečane sjednice, na kojima će se o tom donijeti potrebne odluke. Tako će nastati novi trajni spomenici na ovaj svečani povjesni dan, koji će služiti na čast sadašnjem pokoljenju, a dati primjer onima, koji dolaze. Osjećaj će dužnosti i odgovornosti današnje Hrvatske u prvoj godini Uskrsa, narodne slobode i državne nezavisnosti, dati poticaja i nove snage za daljnje napore.

Taj uporni duh rada, ozbiljnosti i reda, koji prožima hrvatsku zajednicu, glas je hrvatske krvi i duše, koja je od uvijek čeznula za slobodom, bila puna čovječnosti i smisla za društvenu pravdu.

RASPORED PROSLAVE U SAMOBORU

9. TRAVNJA

Od 16 do 18 sati održavaju se svečane sjednice: općinskog odbora, te svih ustanova i društava u Samoboru. Na ovim sjednicama stvaraju se zaključci, koji će se kao osobiti spomen izvesti tokom godine.

Od 18 do 19 sati zvonit će zvona u svim crkvama.

U 20 sati svira na Trgu Kralja Tomislava glazba. Rasvjeta Staroga grada, paljenje kresova i gruvanje mužara.

10. TRAVNJA

Vješanje hrvatskih zastava na kućama. Od 6 do 7 sati zvone zvona u svim crkvama.

U 9 sati svečana misa u župnoj crkvi kod koje pjeva HPD »Jeka« Forsterovu misu.

U 10 sati javna skupština na Trgu Kralja Tomislava. Glazba će svirati a »Jeka« pjeva »Lijepu našu domovino«, zatim govori Logornik g. Žegarac, ina toga svira glazba i pjeva »Jeka«. — Slijedi govor načelnika g. Biščana — Proglaseju se zaključci, koji su stvoreni dan prije.

»Ustaškom himnom« završuje se svečano saborovanje.

Poslije pođne od 16 do 17 sati održaje proslavu »Ustaška Mladež«, prema rasporedu koji je jedinstven za sve Tabor »Ustaške Mladež«.

U 20 sati priredit će se prema prilikama pođna zabava u »Hrvatskom Dому«.

Velika Ustaška skupština

Na Josipovo održana je u dvorani »Hrvatskog Doma« veličanstvena ustaška skupština, kojoj su prisustvovali brojni seljaci, radnici, Ustaše i građani samoborskoga kotara.

Oko 11 sati stigli su iz Zagreba Veliki župan dr. Marbo Lamčić sa svojim tajnikom g. Tomasićem, predstavnici Ustaškog Stožera Velike župe Prigorje g. Josip Makar, Pavao Kurjan i drugi, te zamjenik stožernika g. Lev Mance, predstavnici Ustaškog Stožera grad Zagreb g. Vladimír Sinkević i Mr. Tugoslav August, te ing. Ilija Dijačević, zamjenik zapovjednika Postrojbe Pripreme Bojne Ustaškog

Stožera grad Zagreb, povjerenik Hrvatske seljačke gospodarake zajednice dr. Šime Debelić, predstavnik Zavoda za narodno prosvjeđivanje dr. Mile Starčević i drugi.

Pred zgradom »Hrvatskog Doma« dočekali su uglednike iz Zagreba voditelj Ustaškog Logora u Samoboru g. Pavao Žegarac, predstojnik Kotar. oblasti g. Mikić, te načelnik Opć. poglavarstva trgovišta Samobora g. Ivan Biščan uz još neke predstavnike sela.

Poslije posdrava obišao je Veliki župan postrojbu pripadnika Pripreme Bojne Ustaškog Logora Samobor, kojom prilikom mu je predao prijavitelj osnivač Stanklav Čipek. U samoj zgradi dočekala je kod ulaza uglednike Ustaška Mladež.

Skupštinu je otvorio stari i nepokoleblivi hrvatski narodni borac, Starčevićanac g. Ivan Biščan, načelnik trgovišta Samobora.

Poslije pozdravnog govora načelnika održao je govor voditelj Ustaškog Logora u Samoboru g. Pavao Žegarec.

Između ostaloga rekao je g. P. Žegarec: »Dosađanjom stegom u ovo burno doba svjetskog ratnog požara, dokazali ste, da ste dostojni velike borbe, koju vodi hrvatski narod sa ostalim uljudbenim narodima za novi poredak u svijetu.« — Istakao je također veličinu seljačkog naroda samoborskog kotara u podnošenju svih muka i patnja, koje je ovaj rat nametnuo čitavom hrvatskom narodu. Nadalje je rekao: »Na čelu Države Hrvatske nalaze se naši sinovi, sinovi hrvatskoga seljačkog naroda. Kao svijestan hrvatski narod imate pravo svojim sinovima reći svoje tegobe i nevolje. U suradnji između naroda i narodnih sinova na čelu naše Države ne smije praviti smetnju neko stranačko cijepanje. Prestalo je to cijepanje, a ako je gdje god još preostalo mora doskora nestati. Imamo jednu Državu. Jedan smo narod. Jedan je Poglavlak.« Nastavivši s razlaganjem velikog programa Ustaške Hrvatske upozorio je i na možebitne pogreške, koje su se dogodile u dosadašnjem radu, te koje će se pojaviti i u budućem radu. Naglasio je, da se te pogreške događaju mimo volje Hrvatske državne vlade, kao što se i u seljačkom gospodarstvu zbivaju mnoge stvari, koje ne može predvidjeti ni najbolji gospodar, jer su izazvane vilim silama. Na kraju svoga govora pozvao je prisutne seljake, Ustaše, radnike i građane, da izvrše svoju dužnost prema Državi, prema svojoj Državi Hrvatskoj, a Hrvatska državna vlada izvršit će svoju dužnost prema narodu Nezavisne Države Hrvatske, prema svom narodu.

Veliki župan dr. Marko Lamešić održao je oduševljen govor, kojega su prisutni saslušali s velikim zanimanjem, prekidajući govornika često burnim odobravanjem. U početku svoga govora istaknuo je ljepote samoborskog kraja, te je naglasio, da je samoborski kotar najdivniji, ali i najhrvatskiji kraj lijepe naše Domovine. S nekoliko riječi osvrnuo se je i na doskorašnju proslavu 700-godišnjice samoborskih slobodina, koje su Samoborci dobili za svoja častna i junačka djela. Savezno s tim rekao je govornik:

»U dalekoj prošlosti branili su vaši predci ovu grudu hrvatske zemlje od strahovite poplave, koja se valjala iz Azije. Vaši predci stajali su hrabro i neoborivo na braniku svojih ognjišta, svoje obitelji i svoje rodne grude. I kad je ta poplava iz Azije prošla ostala su, istina, mnoga garišta, ali na tim garištima ostali su vaši predci kao i ostali Hrvati — ponosni i ojačani. I tako je Samobor već pred 700 godina zauzeo častno mjesto među hrvatskim gradovima. Godišnjica tog značajnog događaja u prošlosti samoborskoga kraja pada, eto, baš u doba, kad Hrvati ponovno brane svoju grudu, svoja ognjišta, obitelji svoje, sa ostalim narodima uljudbene Europe od poplave s Istoka. Taj jubilej Samobora značajniji je tim više, jer se slavi iste godine kao i prva godišnjica Nezavisne Države Hrvatske.«

Nadalje je rekao Veliki župan: »Moramo zahvaliti Providnosti, da nam je dala u danima odluke za stoljeća muža, čijom je zaslugom uspostavljena Država Hrvatska, što nam je dala Poglavlak, čijom muževnom odlučnošću, državnom razboritošću, vjerom u hrvatski narod i njegovu snagu, spašena nam je zemlja, spašena Domovina,

dom i obitelj.«

»Hrvatski muževli! Naša prošlost bila je teška, — nastavio je govornik — ali je bila kroz vjekove častna, slavna, junačka i uvijek hrvatska. Od prvih dana, kad je hrvatski narod, kao narod junaka, svijestan sebe i svoje snage, učinio ovu grudu svojom Domovinom, stupao je uskom i mučnom stazom, ali uvijek smo imali sve biljege jedne države. I nikad nismo izgubili vjeru.«

Veliki župan osvrnuo se u svom govoru i na Ustaška načela, te je iznio nekoliko misli o Ustaštvu i Ustašama.

Savezno s tim naglasio je, da nije svatko Ustaša, tko posjeduje ikakvu i ustašku odoru, nego je Ustaša, i to pravi Ustaša, svaki onaj, koji u Ustaškoj Hrvatskoj nastoji unaprediti svoj dom, svoje gospodarstvo. Taj najbolje služi Domovini, narodu i Poglavlaku.

»Naš znoj i trud uživali su unatrag 800 godina drugi, te ih pretvarali u zlato, u ceste, nebodere i sl., — rekao je govornik. — Ali došlo je doba, kad će plod znoja hrvatskoga naroda pripadati samo hrvatskom narodu, jer taj narod ima svoju Državu. Država je najveće blago, što ga može steći jedan narod. To blago nije samo naše, nego i svih pokoljenja, svih grobova naših, našeg potomstva, koje moramo našim sinovima i kćerima predati neokaljeno i častno.«

Između ostaloga, završujući svoj govor, rekao je Veliki župan: »Sada se vodi borba za novi svijet; svijet poštenja, reda i rada; za čast čovjeka, obitelji i doma.«

»Čuvajmo i obradujmo našu zemlju, koja će nas očuvati od gladi, dok će nas od nezgoda i nevolja ratnih očuvati Providnost i državnički um Poglavlak!«

Na kraju svoga govora pozvao je Veliki župan prisutne na put izgradnje i rada za Državu Hrvatsku, Državu Ustaša, seljaka i radnika.

Poslije Velikog župana govorio je povjerenik Hrvatske seljačke gospodarske zajednice dr. Šime Debelić o potrebi rada na gospodarskom polju, te o stvaranju gospodarske djelatnosti. Naglasio je, da svaki mora raditi u djelokrugu svog posla, a svatko može raditi i mora raditi, jer radi napokon za sebe, a ne za tudina. Nezavisna Država Hrvatska je uspostavljena i sada dolazi doba rada za čuvanje i izgradnju Države, a to će se najsigurnije i najbolje postići radom na gospodarskom polju. Spomenuo je, nadalje, da će se na posebnom sastanku izabrati povjerenici Hrvatske seljačke gospodarske zajednice. Završavajući svoj govor, pozvao je hrvatski seljački narod na složen rad, jer ćemo od naših prijatelja i saveznika biti poštivani samo onoliko, koliko budemo jaki i u gospodarskom pogledu.

Zatim je govorio zamjenik stoljnika Velike župe Prigorje g. Lav Mance, a poslije njega dr. Mile Starčević o važnosti prosvjetnog rada, te je istaknuo, da treba sve kulturne snage naroda složiti i povezati. »Kulturne tekovine hrvatskoga naroda, — rekao je govornik — dokazuju, da su Hrvati stvaralački narod.«

Skupštinu je zaključio Veliki župan dr. Marko Lamešić, nakon čega su prisutni odpjevali hrvatsku državnu himnu.

Poslije sastanka primio je Veliki župan predstavnike sela, te se s njima zadržao dulje vrijeme u razgovoru.

Nakon ručka, koji je priređen za uglednike u prostorijama Ustaškog Logora, odveo se Veliki župan sa pratnjom u samoborsku okolicu. (p. i v.)

GRADNJA NOVE ŠKOLE U SAMOBORU

U subotu dne 28. ožujka bio je u Samoboru ponovno Veliki župan g. dr. Marko Lamešić, tajnik g. dr. Marijan Tomasić, pročelnik Ministarstva Nastave g. Mato Orešković i od građevinske uprave g. ing. Stanko Zepić

Dohli su u Samobor da pregledaju stanje naše stare škole i radove oko adaptacije. — Toga je dana zaključeno da se pristupi gradnji nove škole u parku Kotarskog suda koji bi u tu svrhu otstupilo Ministarstvo Pravosuđa — Cijeli zapisnik donijet ćemo u sljedećem broju «Samoborskog Lista».

»USTAŠKA MLADEŽ«

Pozivaju se roditelji školske djece i nadzornici nastavnika, da točno šalju djecu od svoje nastavnice na Ustaške sastanke na lo-

jima će se pripravljati za svečanu proslavu godišnjice Nezavisne Države Hrvatske.

TEČAJ ZA DUŽNOSTNIKE I ROJNIKE

Ustaške Mladeži započeo je u Zagrebu dne 22. pr. mj. i još traje. — Tabor Ustaške Mladeži u Samoboru zastupaju na tom tečaju 10 pripadnika.

PROSLAVA 700-GODIŠNJICE SAMOBORA

kao slobodnoga trgovita obaviti će se svečano na Petrovo i Pavlovo ove godine. — Opširnije o toj proslavi donijet ćemo u sljedećem broju našega lista.

POSVEĆA NOVOG BARJAKA H. P. D. »JERE«

obaviti će se po svoj prilici prigodom proslave 700-godišnjice Samobora kao poveljenog trgovita. — Tom prilikom pjevat će i nekak domaće pjesme koje sada priređuju naši sve-

ćeni hrvatski skladatelji gg. Vinko Zganec i Boris Papandopulo prema bilješkama umirov. ravnatelja g. Milana Langa u knjizi »Samobor».

»HRVATSKOJ PUKKOJ KNJIZ. I ČITAOVNICE«

darovali su: G. Dr. Miloslavić iz Zagreba 4 promotivne brosure, g. Ivan Medved, ostar 41 knjigu, g. Ivan Murgić 12 knjiga, g. Rudolf Kuntarić 14 knjiga, g. Đuro Kompare 19 knjiga, g. Drago Paar 5 knjiga, g. Juraj Popok 7 knjiga, g. Aloja Mahović 4 knjige, g. Grga Božić 1 knjigu i 92 sveska romana »Nerina u Italiju«.

Na darovanim knjigama odbor se svoj gg darovateljima najljepše zahvaljuje.

Još imade gg. građana Samobora, koji već 2—3 godine kod sebe zadržavaju — kao svoje vlasništvo — knjige od knjižnica. Opširnije

ZAGREBAČKI ZBOR

ZAGREB

36. MEDJUNARODNI PROLJETNI SAJAM

25. IV. -- 4. V. 1942.

šaljemo Vam
besplatno

„ZBORSKI DNEVNIK“

koji izlazi prigodom proljetnog sajma 1942.

U svakom broju ovog izvanrednog izdanja donosimo najaktuelnije i najzanimljivije iz života priroda Nezavisne Države Hrvatske.

Štampe 60 stranica teksta i slikovnog materijala!

Ovdje obraditi

Zagrebački Zbor
(Promišljani odgoj)

ZAGREB

Umoļavamo Vas, da nam pošaljete besplatno „Zborak Dnevnika“

ima poštom:

Adresa:

Brojka:

ima upravitelja:

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu. — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 50.— Kuna. — Inozemstvo 100.— Kuna. — Pojedini broj 3.— Kune. — Uprava i uredništvo Samobor, Livadićeva ul. br. 2. — Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek. — Tisak: „Samoborska tiskara“ S. Šek. Samobor, Livadićeva ulica broj 2